Lietas arhīva Nr. C-12150-23/98
ECLI:LV:RPT:2023:1016.C771215023.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2023.gada 16.oktobrī

Rīgas pilsētas tiesas tiesnese M.Šalta izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA "Current Auto" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2023.gada 8.jūnijā tiesā saņemts SIA "Current Auto" (turpmāk arī prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētājs) par parāda piedziņu.

[1.1] Pieteikumā norādīts, ka 2021.gada 1.novembrī starp pusēm noslēgts Transportlīdzekļa ilgtermiņa nomas līgums par transportlīdzekļa BMW X3, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ilgtermiņa nomu. Transportlīdzeklis nodots atbildētājam turējumā un lietošanā 2021.gada 1.novembrī parakstot pieņemšanas- nodošanas aktu.

Prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma ar 2022.gada 7.aprīli, un transportlīdzeklis tika pārņemts ar evakuātoru. Pēc transportlīdzekļa pārņemšanas tika veikta tā diagnostika, veikti remontdarbi un rēķins piestādīts atbildētājam. Atbildētājs rēķinu nav apmaksājis.

[1.2] Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1716., 1759., 1765., 2112., 2113., 2119., 2141., 2150., 2152.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja nesamaksāto nomas maksu 609,79 *euro*, izsniegšanas komisiju 476 *euro*, pievienotās vērtības nodokli 228,01 *euro*, izdevumus par transportlīdzekļa evakuāciju 72,60 *euro*, izdevumus par atslēgu izgatavošanu transportlīdzeklim 312,50 *euro*, ceļu satiksmes drošības direkcijas izdevumus 76,54 *euro*, izdevumus par transportlīdzekļa remontu 1878,38 *euro*, izdevumus par OCTA polisi 76,30 *euro*, līgumsodu 184,46 *euro*, soda naudu 138,04 *euro*, parāda piedziņas izdevumus 17 *euro*, likumiskos procentus 84,22 *euro*. Tāpat prasītāja lūdz piedzīt visus tiesas izdevumus un noteikt tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

[2] Atbildētājam nosūtīts paziņojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu. Līdz prasības izskatīšanas dienai no atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par prasību nav saņemti.

[3] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 28.augusta lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu.

Prasītājai par lietas izskatīšanu rakstveida procesā ir paziņots 2023.gada 29.augustā nosūtot paziņojumu uz prasītājas pārstāves norādīto e-pasta adresi. Saskaņā ar to, ka atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses, tiesa 2023.gada 5.septembrī nosūtīja sludinājuma tekstu laikrakstam "Latvijas Vēstnesis".

Sludinājuma teksts publicēts laikraksta laidienā Nr.175 2023.gada 11.septembrī.

Motīvu daļa

[4] Novērtējusi rakstveida pierādījumus un prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un daļēji apmierināma šādu apsvērumu dēļ.

[5] Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Savukārt saskaņā ar 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[5.1] Civillikuma 2112.pants noteic, ka noma vai īre ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu kādas lietas lietošanu [..]. Savukārt 2113.pants noteic, ka par īres un nomas līguma priekšmetu var būt kā visas ķermeniskas lietas, ko nav aizliegts atsavināt, tā arī tiesības.

[6] No lietas materiāliem redzams, ka 2021.gada 1.novembrī starp pusēm tika noslēgts Transportlīdzekļa ilgtermiņa nomas līgums Nr. /numurs/, par transportlīdzekļa BMW, X3, ilgtermiņa nomu. Saskaņā ar līguma noteikumiem, nomas maksa noteikta 238,82 *euro* mēnesī, nomas līguma minimālais termiņš 6 mēneši. 2021.gada 1.novembrī puses parakstīja pieņemšanas- nodošanas aktu, un transportlīdzeklis tika nodots atbildētāja lietošanā.

[6.1] Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Līguma 9.2.1., un 9.2.7.punktā puses ir pielīgušas iznomātājam tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, ja nomnieks nav veicis kādu no maksājumiem un ir pagājušas desmit dienas no maksājuma apmaksas termiņa; ja iznomātājam ir pamatotas aizdomas, ka transportlīdzekli var konfiscēt, attiesāt [..], tas var tikt bojāts, iznīcināts, nolaupīts vai nozagts.

2022.gada 11.aprīlī prasītāja atbildētājam nosūtīja paziņojumu par atkāpšanos no līguma un informēja, ka transportlīdzeklis pārņemts ar evakuātoru.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par nomas maksas parādu 609,79 *euro*, izsniegšanas komisijas maksu 476 *euro* un pievienotās vērtības nodokļa maksu 228,01 *euro* ir pamatota un apmierināma.

[6.2] Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt saskaņā ar 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1779.pants noteic, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Civillikuma 2154.pantu ja kāda lieta vai pie tās piederīga blakus lieta nodota īrniekam vai nomniekam, nosakot tās cenu, tad viņam, īrei vai nomai izbeidzoties, jāatlīdzina par bojā gājušiem priekšmetiem pēc minētās cenas, bet par bojātiem jāpiemaksā tik daudz, par cik to vērtība pamazinājusies.

Lietas materiālos atrodas IK "/nosaukums A/" rēķins 72,60 *euro* par autoevakuātora pakalpojumiem.

Lietā atrodas IK "/nosaukums B/" rēķins 312,50 *euro* par BMW X3 atslēgu izgatavošanu.

Tāpat prasītājai radušies zaudējumi saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas kvīti 76,54 *euro* par transportlīdzekļa noņemšanu no uzskaites, nodokļiem un nodevām.

Lietas materiālos atrodas SIA "/nosaukums C/" rēķins par 1878,38 *euro* par transportlīdzeklim nepieciešamajiem remontdarbiem.

Tāpat prasītājai radušies izdevumi par OCTA polisi 76,30 *euro*.

Saskaņā ar lietas materiālos esošajiem zaudējumu apliecinošiem pierādījumiem, starp pusēm noslēgtā līguma noteikumiem un minētajām Civillikuma normām, tiesa atzīst, ka prasība daļā par izdevumiem 72,60 *euro* par transportlīdzekļa evakuāciju, izdevumiem 312,50 *euro* par atslēgu izgatavošanu, izdevumiem Ceļu satiksmes drošības direkcijā 76,54 *euro*, izdevumiem par transportlīdzekļa remontu 1878,38 *euro* un izdevumi par OCTA polisi 76,30 *euro* ir pamatoti un apmierināmi.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1720.pants noteic, ka kreditors var prasīt gan līgumsodu, gan arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar līguma 8.3.punktu atbildētājs apņēmās maksāt līgumsodu par termiņā neveiktu maksājumu 0,5% dienā.

Prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu 184,46 *euro*.

Izvērtējot līgumsoda apmēru, ievērojot vispārējos taisnīguma un samērīguma principus, kā arī ņemot vērā Civillikuma 1716.pantā veiktos grozījumus, kas nosaka līgumsoda maksimālo apmēru 10% apmērā no galvenās parādsaistības, tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinātais līgumsods atbilst samērīguma un taisnīguma principiem.

[8] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja soda naudu 138,04 *euro*.

Saskaņā ar pielikumu Nr.2 pie pušu noslēgtā līguma ir norādīts soda naudas un komisiju cenrādis, taču prasības pieteikumā prasītāja nav norādījusi no kā veidojas viņas pieprasītā summa, tāpat lietai nav pievienots parāda aprēķins, no kura tas būtu secināms, līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasība daļā par naudas soda piedziņu ir noraidāma.

[9] Prasītāja ir aprēķinājusi likumiskos procentus 84,22 *euro* par laika periodu no 2022.gada 21.aprīļa līdz 2023.gada 16.maijam.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.pantā noteikts, ka par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, arī bez noteiktas norunas parādniekam jāmaksā nokavējuma procenti. Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu prasījumu par likumisko procentu 84,22 *euro* piedziņu.

[10] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt parāda atgūšanas izdevumus 17 *euro*.

Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs kreditora vārdā vai uzdevumā atgūt parādu, ja ir reģistrējies kā komersants vai profesionālās darbības veicējs un saņēmis speciālo atļauju (licenci) parāda atgūšanai [turpmāk — speciālā atļauja (licence)]. 6.panta pirmā daļa noteic, ka parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus, ja to atlīdzināšana tiek pieprasīta un nepastāv strīds par parāda esamību.

Prasītāja ir pievienojusi lietas materiāliem SIA "Legal Blance" speciālo atļauju par parāda atgūšanas pakalpojumu sniegšanu.

Lietas materiāliem ir pievienots atbildētājam sūtīts paziņojums.

Ņemot vērā minēto, tiesa apmierina prasību daļā par parāda atgūšanas izdevumu 17 *euro* piedziņu.

[11] Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja tiesai nav iesniegusi pierādījumus par to, ka parāds būtu samaksāts.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta. Valsts nodeva par pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas jaunu izskatīšanu lietā, kurā taisīts aizmugurisks spriedums, netiek atlīdzināta.

Tādejādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi, nomaksātā valsts nodeva 395,28 *euro*.

[12.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajai daļai, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Lietas materiālos atrodas ZAB /nosaukums D/ rēķins par 181,50 *euro*.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi advokāta palīdzības samaksai 181,50 *euro*.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei. Procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

[14] Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 97.pantu, 41.pantu, 193.pantu, 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. A/ par labu SIA "Current Auto" nomas maksas parādu 609,79 *euro*, izsniegšanas komisijas maksu 476 *euro*, maksu par pievienotās vērtības nodokli 228,01 *euro*, izdevumus par transportlīdzekļa evakuāciju 72,60 *euro*, izdevumus par atslēgu izgatavošanu 312,50 *euro*, izdevumus ceļu satiksmes drošības direkcijā 76,54 *euro*, izdevumus par transportlīdzekļa remontu 1878,38 *euro*, izdevumus par OCTA polisi 76,30 *euro*, parāda piedziņas izdevumus 17 *euro*, līgumsodu 184,46 *euro*, likumiskos procentus 84,22 *euro* par laika periodu no 2022.gada 21.aprīļa līdz 2023.gada 16.maijam, samaksāto valsts nodevu 395,28 *euro* un izdevumus par advokāta palīdzību 181,50 *euro*, kopā piedzīt 4592,58 *euro* (četri tūkstoši pieci simti deviņdesmit divi *euro*, 58 centi). Noteikt, ka parāda samaksa izdarāma prasītājas SIA "Current Auto" norēķinu kontā AS "Swedbank", konta numurs /konta numurs/.

Noteikt SIA "Current Auto" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā, no piedzītās summas.

Noraidīt prasību daļā par naudas soda 138,04 *euro* (viens simts trīsdesmit astoņi *euro*, 04 centi) piedziņu.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīga pilsētas tiesā, Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā.

Tiesnese M.Šalta